

- Από τη Συντακτική Ομάδα
- Λίγα λόγια για τη Μίκα...
...σελ. 1 – 2
- Περιλήψεις από τις ομιλίες των συνεργατών της ΕΕΕΣ στο 6^ο Διεθνές Συνέδριο με τίτλο "Brain and Behavior"
...σελ 3
- Εντυπώσεις από το 10^ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο Παχυσαρκίας
- Το κυνήγι του θησαυρού
...σελ 4
- Εκπαιδευτικά εργαστήρια (workshops) στις Γ.Σ.Θεραπείες
...σελ. 5

Συντακτική ομάδα:

Κ. Διαμαντίδου,
Δ. Ζηλιασκοπούλου,
Γ. Νασιοπούλου,
Κ. Πασαλίδου,
Α. Πελτέκης,
Π. Χατζηλάμπου,
Π. Χατζηβαλασαμά
Ε. Χριστοπούλου

Συνεργάτες από την ΕΕΕΣ στην Αθήνα:

Θ. Χαλιμούρδας
Ε. Ματσούκα

Υπεύθυνη σύνταξης:

Κ. Πασαλίδου
(passalidou2@hotmail.com)

Τεύχος 8

Newsletter

Μάρτιος 2014

Ελληνική Εταιρεία Έρευνας
της Συμπεριφοράς-
Παράρτημα Μακεδονίας

Ελληνική Εταιρεία Έρευνας
της Συμπεριφοράς
Επιστημονικό, μη κερδοσκοπικό σωματείο

Από τη Συντακτική Ομάδα...

Το συγκεκριμένο τεύχος του Newsletter είναι **αφιερωμένο στη μνήμη της Μίκας Χαρίτου-Φατούρου** που έφυγε από κοντά μας στις 15 Ιανουαρίου. Διακεκριμένη ψυχολόγος, ομότιμη καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας στο Α.Π.Θ. ήταν από τις πρωτεργάτριες της Κλινικής Ψυχολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και ευρύτερα στην Ελλάδα.

Λίγα λόγια για τη Μίκα...

Τι να πρωτογράψω.. ό,τι και αν θυμηθώ ανήκει στη σφαίρα της προσωπικής πληροφορίας... ένδειξη βέβαια ότι η σχέση μας ήταν τόσο πολυεπίπεδη και τόσο ανθρώπινη συγχρόνως!!

Τη Μίκα ήταν δύσκολο να πω αν την ένιωθα περισσότερο ως καθηγήτρια, μέντορα, συνάδελφο, καλή φίλη. Κάτι από όλα ίσως, τελικά. Τώρα, μετά το θάνατο της, το στομάχι σφίγγεται στη σκέψη ότι δεν θα την ξαναδώ στις συναντήσεις μας στο Δ.Σ. στην Αθήνα...

Λονδίνο, 1985-86. Η Μίκα έρχεται για επιστημονικές συνεργασίες και επιλέγει να μείνει μαζί μου στην εστία που έμενα. «Για να ξαναβιώσω φοιτήτρια» μου είπε. Δυστυχώς ή ευτυχώς –πάντα είχα μια αμφιθυμία γι' αυτό το θέμα- η Μίκα αποφάσισε να γίνει «εντελώς φοιτήτρια» και..

Τότε ξεκίνησε μια σειρά από γεγονότα που δεν πρόκειται να τα καταθέσω, γιατί δεν είμαι σίγουρη ότι θα το ήθελε. Γνωρίζω όμως πολύ καλά, και αυτό γιατί μετά το διαφήμιζε, ότι η περιγραφή που θα ακολουθήσει θα ήταν αποδεκτή από την Μίκα και σίγουρη ότι –για άλλη μια φορά- θα ξαναγελούσε μέχρι δακρύων!

Παρασκευή βράδυ στο Σόχο, ύστερα από μια κοπιαστική εβδομάδα, όπου οι ώρες ύπνου ελάχιστες [είπαμε, ήθελε να γίνει «πολύ φοιτήτρια»]. Αποφασίζουμε ότι θέλουμε να φάμε κινέζικο, οπότε θα πάμε στο γνωστό φοιτητικό στέκι στην κινέζικη γειτονιά. Στο δρόμο άπειροι κινέζοι, τουρίστες και εγγλέζοι φιλομεθυσμένοι.

Ξαφνικά, η Μίκα βλέπει να βγαίνει ένας Κινέζος από μια πόρτα με ταμπέλα "groceryshop". "Τον είδες;" μου λέει. «Ποιόν;» «Αυτόν που βγήκε από την πόρτα αυτή. Λες να είναι τέτοια ώρα ανοικτά; Πάμε να δούμε!» Και πριν προλάβω να την σταματήσω –γιατί ήξερα ότι αποκλείεται να ήταν ανοικτά τόσο αργά και επιπλέον πολλά μαγαζιά άλλο έδειχναν ότι πουλούσαν και άλλο ήταν- η Μίκα «μπουκάρει» στην κυριολεξία μέσα. Από πίσω εγώ τρέχοντας να τη σταματήσω. Οπότε γίνεται το ανεκδιήγητο: Κινέζος πλησιάζει την Μίκα ευγενικά, αλλά και απειλητικά και την ρωτάει τι θέλει. Η Μίκα χαμπάρι από τα εξωλεκτικά μηνύματα. Εγώ, κρύος ιδρώτας. «Μίκα, πάμε να φύγουμε». «Γιατί να μη δούμε τί είναι;» «Μίκα, ο κύριος..» «ποιος παιδάκι μου, αυτός; Άσ' τον αυτόν, ένα λεπτό θα κάνω» «Μίκα δεν είμαι σίγουρη» –το αγγλικό με μάρανε! Η Μίκα προχωρά μπροστά, εγώ φωνάζω ως τυπική ελληνίδα σε τραγωδία «Μίκα, που πας;» και τρέχω από πίσω. Ο Κινέζος κύριος μου φράζει τον δρόμο και ρωτάει σε άψογα αγγλικά «Τί θα ήθελε η κυρία;» «εγώ τίποτα δε θα ήθελα.. την κυρία ακολουθώ» «Πρέπει να την πάρετε να φύγετε αμέσως σας παρακαλώ» [η αγγλική του ανατροφή, όμως...] Προχωρώ και όσο μπαίνω πιο μέσα τόσο ο μπλε καπνός αυξάνει και τόσο « με ζώνουν εμένα τα φίδια». Δε βλέπω τη Μίκα πουθενά, μέσα στην αγωνία μου τραβώ μια κουρτίνα και τι να δω! Τη Μίκα να στέκεται πάνω από ένα τραπέζι που έπαιζαν χαρτιά, προφανώς παράνομα, όλοι να την κοιτούν έκπληκτοι και η Μίκα να ρωτάει «ΤΙ ΠΑΙΖΕΤΕ;» . Πρέπει να έδειχνα κάπως γιατί μόλις με είδε τους είπε «πρέπει να φύγω γιατί η φίλη μου δεν νιώθει καλά». Την άλλη μέρα, όλοι στο νοσοκομείο που έκανα εξειδίκευση είχαν μάθει από την Μίκα πόσο φοβήθηκα. Για το πόσο επικίνδυνο ήταν αυτό που εκείνη έκανε, ούτε συζήτηση!!!!

Αχ, Μίκα Μίκα...

Έλενα Χάιντς

Όταν αποχαιρέτησα...¹

Η Μίκα Χαρίτου όπως η ίδια προτιμούσε, υπήρξε πρωτοπόρα, πολυσχιδής και φιλεργη πανεπιστημιακή δασκάλα Ψυχολογίας στο Τμήμα Ψυχολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Δούλεψε ακατάπαυστα, δίδασκε και οραματιζόταν παρεμβάσεις μέχρι και την νοσηλεία της.

Τι να πρωτοθυμηθώ από τη συνεργασία μας και τα κοινά μας καλοκαίρια στο νησί! Τα προγράμματα, το βιβλίο της! Δουλεύαμε το βιβλίο της με τίτλο *"The psychological origins of institutionalized torture"* (Publication: Routledge) (Ελληνικός Τίτλος: Ο βασανιστής ως όργανο της κρατικής εξουσίας, 2012, Εκδόσεις : University Studio Press) το οποίο αποτελεί μια σημαντική της συνεισφορά στην επιστήμη της Ψυχολογίας διεθνώς. Θυμάμαι ετοιμάζαμε την αποστολή του στις εκδόσεις Routledge και είχε πολύ μεγάλο άγχος για την κρίση του εκδότη. Σε προηγούμενες κρίσεις το βιβλίο είχε απορριφθεί με το αιτιολογικό ότι ήταν πολύ επιστημονικό και δεν είχε έρεισμα στο ευρύ κοινό. Ξημεροβραδιαζόμασταν στο γραφείο της και έλεγχα με σχολαστική λεπτομέρεια ξανά και ξανά τα κεφάλαια. Σε κάποια στιγμή την ακούω να μου λέει αποφασιστικά "Στείλ' το όπως είναι, μη κάνεις τίποτε άλλο, κάναμε ότι μπορούσαμε".

Η Μίκα διακρινόταν για την τόλμη της και τις φιλοδοξίες στη ζωή της, την πειθαρχία της και "απαιτούσε" την προσοχή των συνεργατών της. Διετέλεσε η πρώτη γυναίκα κοσμήτορας στη Φιλοσοφική Σχολή, τίτλο για τον οποίο και η ίδια καμάρωνε, καθώς προέδρευε ανάμεσα σε διακεκριμένες μορφές της Φιλοσοφικής. Πολλές φορές έδινε την εντύπωση ότι ήταν "χύμα" και απρόσεκτη, όπως με την οδήγησή της! Α η οδήγησή της ήταν ανεπανάληπτη! Ένα καλοκαιρινό βράδυ στο μπαλκονάκι στο νησί της όπου η ομήγυρη απολάμβανε τη θαλασσινή αύρα και τον έναστρο ουρανό, μου αποκάλυψε ότι από τα γυμνασιακά της χρόνια είχε αποφασίσει να γίνει καθηγήτρια πανεπιστημίου. Παρόλο που ως μαθήτρια και φοιτήτρια ήταν απείθαρχη και προκλητική και είχε αποβληθεί. Η ίδια αφηγούταν πως έχασε το 1ο έτος των σπουδών της στην Αγγλία λόγω του μπριτζ.

Η Μίκα ήταν ένα γοητευτικό πρόσωπο για όλους/όλες τους/τις φοιτητές/ήτριες, όπως η αγαπημένη της Μελίνα Μερκούρη. Ο ανεπιτήδευτος τρόπος έκφρασης της, η αστική της καταγωγή, η γνησιότητα της και η επαναστατική της διάθεση της έλκυε τους φοιτητές/ήτριες, και τους/τις συναδέλφους της και ασκούσε μια επιρροή πάνω τους. Η Μίκα ήταν ενθουσιώδης, παρορμητική με ιδέες και πρακτικές, και ήταν ένα πρόσωπο με μεγάλη ανοιχτότητα πνεύματος και δημοκρατικού ήθους. Άκουγε τους συνομιλητές της και αποδεχόταν τις διαφωνίες, τη διαφορετικότητα και σε κρίσιμες στιγμές επεδίωκε τον συμβιβασμό. Ποτέ δεν επέβαλε την άποψή της ή τη θέση της. Και ήταν μυριάδες οι στιγμές στη επαγγελματική ζωή της που ήρθε αντιμέτωπη με συγκρούσεις.

Ως επόπτρια στη διδακτορική μου διατριβή, θυμάμαι ότι με περιέβαλε με εμπιστοσύνη, με παρακινούσε και μου έδινε ελευθερία (εκ των υστέρων αναστοχαζόμενη θα προτιμούσα να 'ταν πιο αυστηρή μαζί μου). Η σχέση μου μαζί της δεν είναι μόνο παιδαγωγική. Υπήρξε για μένα μια πνευματική μητέρα και μια σχέση ζωής. Όταν ξεκίνησα το διδακτορικό μαζί της μου είπε «η σχέση επόπτριας και υποψήφιας διδακτόρισσας είναι σαν αυτή του γάμου, βαθιάς εμπιστοσύνης, και δέσμευσης. Θα λυθεί όταν θα 'ρθει η ώρα». Το διδακτορικό μαζί της το ολοκλήρωσα, τη σχέση μας όμως την διατηρώ βαθιά μέσα μου.

¹ Δάνειος τίτλος από το ομότιτλο ποίημα του Μ. Αναγνωστάκη

Μ. Παπαθανασίου

Η Μίκα Χαρίτου-Φατούρου ήταν η ζωντανή ιστορία της Ψυχολογίας στην Ελλάδα. Ένας από τους ανθρώπους που καθιέρωσαν την επιστήμη και το επάγγελμα σε εποχές που δεν αρκούσε η επιστημονική κατάρτιση και ο επιστημονικός λόγος, αλλά χρειάζονταν δυνατές, έντονες, παθιασμένες προσωπικότητες για να τα επιβάλλουν.

Η Μίκα μαζί με μερικούς άλλους πήρε λοιπόν την Ψυχολογία από τις έδρες της Φιλοσοφικής σχολής που πραγματευόνταν ακόμα τον Wundt και την έβαλε σε κάθε χώρο: στο σχολείο, το στρατό, την ψυχική υγεία, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τους μετανάστες και παλιννοστούντες, τα θέματα ισότητας γυναικών, την πολιτική. Φεμινίστρια πρώτης γενιάς στην Ελλάδα, όταν δεν ήταν καθόλου αυτονόητο ότι μια γυναίκα μπορεί να σπουδάσει να εργαστεί και να σταδιοδρομήσει ενάντια σε στερεότυπα και να σταθεί ισότιμα μέσα σε κάθε χώρο. Χρειάζονταν μαχητικότητα για να γίνει αυτό και η Μίκα σίγουρα την είχε.

Παθιασμένη με ότι καταπιάνονταν και έβαζε στόχο. Όταν όλοι είχαν απογοητευτεί για την ίδρυση τμήματος ψυχολογίας στο ΑΠΘ, η Μίκα δεν το έβαζε κάτω. Ανεβοκατέβαινε τις σκάλες και τους ορόφους στο Υπουργείο Παιδείας, χτυπούσε πόρτες, έμπαινε σε γραφεία, δεν άφηνε σε ησυχία και ζητούσε επίμονα από βαριεστημένους γ. γραμματείς να σημειώσουν το όνομά της και να την ειδοποιήσουν μόλις έχουν κάτι νεώτερο. Ήταν πάντοτε ανοιχτό πνεύμα, χωρίς στεγανά στη σκέψη, ανοιχτή στη νέα, τη φρέσκια, τη διαφορετική επιστημονική ματιά. Μπορούσες πάντοτε να της μιλήσεις για μια νέα θεωρία και να δεις στα μάτια της σχεδόν παιδική περιέργεια, ενδιαφέρον και ενθουσιασμό. Τη συνάρπαζαν οι νέες σχολές σκέψης τις οποίες κατόρθωνε να συνδέει να συνθέτει και να εφαρμόζει.

Ζούσε και απολάμβανε τη διδασκαλία, τις ερωτήσεις, τη συζήτηση. Στην ψυχοθεραπεία δίδασκε κυρίως με την στάση της. Δεν ήταν σεμνότυφη και σοβαροφανής, ήταν άμεση, ανθρώπινη, ζεστή, με αυτοαποκάλυψη αλλά και αντιπαραθετική.

Τέλος γι' αυτούς που τη γνώρισαν πιο προσωπικά μέσα από διάφορες διαδρομές και επαγγελματικούς ρόλους η Μίκα ήταν κάτι σαν μαμά. Καλή μαμά, κακιά μαμά, τρυφερή μαμά, αυστηρή μαμά, άλλοτε απότομη μαμά, στοργική μαμά, ευάλωτη μαμά, κάποιες φορές δεσποτική μαμά, αλλά ανθρώπινη μαμά. Κυρίως όμως μια μαμά που άφηνε τα παιδιά της να μεγαλώσουν και τα ενθάρρυνε σε αυτό. Και σήμερα έχει πολλά παιδιά.

Αντίο Μίκα και σε ευχαριστούμε για όσα μας δίδαξες με τα μαθήματα και τη ζωή σου.

Παναγιώτης Νικηφορίδης

6^ο Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Εγκέφαλος και Συμπεριφορά»

Συμπόσιο: «Η επέκταση της έννοιας του σχήματος από τη Γνωστική-Συμπεριφορική στη Θεραπεία Σχημάτων. Σχόλια και κλινικά παραδείγματα»

Εισαγωγή

Χάιντς Ελενα, PhD Ψυχολόγος, Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία

Πρόεδρος του Παραρτήματος Μακεδονίας της ΕΕΕΣ, Γραμματέας της ΕΕΕΣ

Στις Γ.Σ.Θ η λειτουργική ανάλυση είναι απαραίτητη για την κατανόηση του όποιου συμπτώματος ή της όποιας δυσλειτουργικής συμπεριφοράς. Ωστόσο σε επίπεδο ερμηνείας οι Γ.Σ.Θ. περιορίζουν με τα ίδια τα εργαλεία τους το θεραπευτή, ο οποίος συνήθως καλείται να κάνει μια γραμμική ανάλυση της συμπεριφοράς και των σκέψεων του πελάτη του. Ακόμα και η όποια εμβάθυνση και αναζήτηση του «γιατί» κινείται στο επίπεδο των πυρηνικών πεποιθήσεων και αναφέρεται στο βίωμα περιφερειακά.

Αυτό αποτελεί ένα κενό που έρχεται να καλύψει η Θεωρία Σχημάτων η οποία αποτελεί απόρροια των Γ.Σ.Θ. σε μεγάλο βαθμό, άσχετα αν ενσωματώνει στοιχεία και από άλλες θεωρητικές προσεγγίσεις.

Η έμφαση που δίδεται στο βίωμα από τη Θ.Σχ. συμπληρώνει την νοηματοδότηση του θεραπευτή προς το σύμπτωμα ή τη δυσλειτουργική συμπεριφορά και την πλαισιώνει με το σημαντικό στοιχείο του βιωμένου συναισθήματος, αντί μόνο των σκέψεων του ατόμου γύρω από το συναισθημα.

Σε πολλές περιπτώσεις ενώ ακολουθούμε Γ.Σ.Θ. σε θεραπευτικό επίπεδο αξιοποιώντας την λειτουργική ανάλυση της συμπεριφοράς [SORCK, προβλεπτικοί και επισπευδικοί παράγοντες, δευτερογενή οφέλη, άμεσοι και μακροχρόνιοι ενισχυτές, κ.λ.π.], η αναγνώριση από τον θεραπευτή των υποκείμενων της δυσλειτουργικής κατάστασης σχημάτων διευκολύνει στην οργάνωση και της ερμηνείας και της θεραπείας.

Διαμόρφωση περίπτωσης στο πλαίσιο της Θεραπείας Σχημάτων

Κρίστη Πασαλίδου, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια, MSc Γνωστική Ψυχολογία

Σύμφωνα με την Persons (1989), η διαμόρφωση περίπτωσης αποτελεί τη δημιουργία μια υπόθεσης για τη φύση των ψυχολογικών δυσκολιών που βρίσκονται πίσω από τα προβλήματα του πελάτη και είναι απαραίτητη για κάθε θεραπευτή, προκειμένου να κατανοήσει τον/την πελάτη/ισσα του, να διαμορφώσει μια σχέση μαζί του και να σχεδιάσει το πλέον κατάλληλο και εξατομικευμένο θεραπευτικό πλάνο.

Στη Θεραπεία Σχημάτων, ο θεραπευτής προκειμένου να δημιουργήσει τη Διαμόρφωση Περίπτωσης χρειάζεται χρόνο, καθώς πρόκειται για μια διεργασία που εξελίσσεται καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας. Είναι απαραίτητο να αναγνωρίσει με επιτυχία τα Δυσπροσαρμοστικά Σχήματα, τους τρόπους λειτουργίας και να τα συνδέσει με αρνητικές εμπειρίες στην παιδική ηλικία. Πρέπει επίσης να αξιολογήσει με ξεκάθαρο τρόπο και με όρους Σχημάτων τα παρόντα προβλήματα του/της πελάτη/ισσας, προκειμένου να μπορέσουν να εστιάσουν σε αυτά συνεργατικά με τον/την πελάτη/ισσα. Ακόμα, ο Θεραπευτής Σχημάτων λαμβάνει ένα εστιασμένο ιστορικό, προκειμένου να διερευνήσει κατά πόσο οι δυσκολίες του πελάτη/ισσας αντιπροσωπεύουν δυσλειτουργικά μοτίβα στην προσωπική ζωή και την εργασία του. Τέλος, δίδει ιδιαίτερη προσοχή στην εκδήλωση των Σχημάτων στο παρελθόν, καθώς και τους παράγοντες που πυροδοτούν τα Σχήματα και τους Τρόπους Λειτουργίας.

Τελικά, η κύρια διαφορά ανάμεσα στη διαμόρφωση περίπτωσης όπως εμφανίζεται στις παραδοσιακές ΓΣΘ και τη Θεραπεία Σχημάτων, πέρα από τις διαδικασίες που αφορούν στη σύνδεση των παρόντων προβλημάτων με Σχήματα και Τρόπους Λειτουργίας, είναι ότι προκειμένου να ολοκληρωθεί η ανάλυση, χρησιμοποιούνται γνωστικές, βιωματικές και συμπεριφορικές τεχνικές, καθώς και άμεση παρατήρηση της θεραπευτικής σχέσης

Η εφαρμογή των τεχνικών παρέμβασης στο πλαίσιο της θεραπείας σχημάτων

Ευάγγελος Παπαδάκης, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπευτής, MSc Κλινική Ψυχολογία

Στη Θεραπεία Σχημάτων η πιο ισχυρή βιωματική τεχνική είναι η νοερή εικόνα καθώς βοηθά το θεραπευτή και το θεραπευόμενο : α) να κατανοήσουν τις πηγές προέλευσης των σχημάτων στην παιδική ηλικία, β) να τις συνδέσουν με τα τρέχοντα προβλήματα του θεραπευόμενου και γ) σε αντίθεση με την παραδοσιακή γνωστικοσυμπεριφορική θεραπεία, να έχουν πρόσβαση στα συναισθήματα, στις μνήμες και στις σωματικές αισθήσεις του Ευάλωτου Παιδιού, ενδυναμώνοντας το θεραπευτή στο να επουλώσει τα πρώιμα τραύματά του (σχήματα).

Στην παρουσίαση αυτή γίνεται αναφορά μέσω κλινικών παραδειγμάτων σε δύο από τις κύριες βιωματικές θεραπευτικές τεχνικές, διαμέσου της νοερής εικόνας, για την ίαση του Ευάλωτου Παιδιού: α) στη διορθωτική γονεϊκή στάση (limited re-parenting) η οποία αντιστοιχεί σε μία γνήσια, φροντιστική, συναισθηματική αλλά και οριοθετημένη θεραπευτική σχέση, ως αντίδοτο στις ανικανοποίητες συναισθηματικές παιδικές ανάγκες και β) στον Πόλεμο του Απαιτητικού/Επικριτικού γονιού που συνίσταται στην καταπολέμηση της εσωτερικευμένης φωνής του κακοποιητικού γονιού.

Η παχυσαρκία, ως ένα πολύπλοκο και χρόνιο πρόβλημα υγείας, τείνει να λάβει διαστάσεις επιδημίας στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες, με τα ποσοστά της να αγγίζουν το 35,7% του γενικού πληθυσμού στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, να έχουν διπλασιαστεί στην Ευρώπη από τη δεκαετία του 1980 και να αγγίζουν το 25% του ενήλικα πληθυσμού στην Ελλάδα. Επιπλέον, τα ποσοστά των υπέρβαρων και παχύσαρκων παιδιών και εφήβων αυξάνονται με ιδιαίτερα ανησυχητικούς ρυθμούς ανά τον κόσμο. Χωρίς αμφιβολία λοιπόν, το ζήτημα της παχυσαρκίας, απασχολεί έντονα τις ιατρικές και επιστημονικές κοινότητες.

Η Ελληνική Ιατρική Εταιρεία Παχυσαρκίας διοργάνωσε στην Αθήνα το 10^ο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο Παχυσαρκίας από τις 20 έως και 22 Φεβρουαρίου. Η προσέλευση κοινού ήταν μεγάλη, η διοργάνωση άρτια, οι φαρμακοβιομηχανίες παρούσες και η θεματολογία πλούσια, με αναφορές σε τελευταίες έρευνες και εξελίξεις. Το Συνέδριο κάλυψε λοιπόν επαρκώς αυτό που υποσχόταν. Και η έμφαση είναι στην λέξη «ιατρικό». Χωρίς αμφιβολία, η οργανωτική επιτροπή εξασφάλισε σημαντικούς εκπροσώπους της ελληνικής ιατρικής κοινότητας. Μίλησαν για το μεταβολικό σύνδρομο και τις οργανικές επιπτώσεις της παχυσαρκίας, στο καρδιαγγειακό και στο πεπτικό σύστημα, στην εγκυμοσύνη, στην εμφάνιση και εξέλιξη σακχαρώδους διαβήτη τύπου 2, μέχρι και στην στοματική υγιεινή. Σχολίασαν διάφορες διατροφικές παρεμβάσεις και την αποτελεσματικότητά τους στη ρύθμιση του σωματικού βάρους, ανέλυσαν πιο εξειδικευμένα την λειτουργία διαφόρων συστημάτων του οργανισμού και σχολίασαν τις τελευταίες εξελίξεις στην βariatρική χειρουργική.

Όλοι τους εξαιρετικά καταρτισμένοι, ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις, αξιόλογες παρεμβάσεις.

Αυτό που έλειπε ωστόσο, ήταν η άλλη διάσταση της παχυσαρκίας. Η ψυχική. Η επίδραση των ψυχικών παραγόντων στην αύξηση, την δυσκολία απώλειας ή και την επανάκτηση του σωματικού βάρους. Ο πυρήνας της παθολογίας, σε σχέση με τα διαταραγμένα πρότυπα διατροφής, την εικόνα του σώματος και την χρήση τροφής στο πλαίσιο της χαμηλής αυτοεκτίμησης. Η λειτουργία των μηχανισμών αυτορρύθμισης και αυτοελέγχου, η ανεπαρκής ανοχή στα δύσκολα συναισθήματα και η αναποτελεσματική διαχείριση των κρίσεων, μέσα από την κατανάλωση τροφής. Το ψυχοσυναισθηματικό προφίλ του παχύσαρκου ατόμου, αλλά και οι επιπτώσεις ενός τόσο σοβαρού προβλήματος, όχι μόνο στη σωματική, αλλά και στην ψυχική υγεία του. Η παχυσαρκία αν και δεν αποτελεί διατροφική διαταραχή, είναι μια ξεχωριστή οντότητα στο ευρύτερο φάσμα των διατροφικών διαταραχών. Είναι ένα πολυσύνθετο και πολυπαραγοντικό πρόβλημα υγείας, από το οποίο όμως δεν μπορεί να αποκλειστεί ο τόσο καθοριστικός ψυχολογικός παράγοντας. Ιδιαίτερα, όταν εμπλέκονται στην αιτιολογία και συντήρηση του, μοτίβα χρόνιων δυσλειτουργικών αντιλήψεων και συμπεριφορών.

Ανήκουν τέτοιο προβληματισμοί σε ένα Ιατρικό Συνέδριο;

Αν είναι Συνέδριο Παχυσαρκίας, τότε θεωρώ πως ναι. Θα έπρεπε να αφιερωθεί έστω λίγος χώρος και χρόνος. Ένα τόσο σημαντικό ζήτημα, που χαρακτηρίζεται πλέον από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ως μια από τις σοβαρότερες προκλήσεις της δημόσιας υγείας για τον 21^ο αιώνα, δεν είναι βοηθητικό να προσεγγίζεται μονοδιάστατα.

Μαρία Ευαγγελοπούλου, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια

Το κυνήγι του θησαυρού – επερχόμενο εργαστήριο στην ΕΕΕΣ-Παράρτημα

Περιγραφή σεμιναρίου

Στόχος του Εργαστηρίου είναι η παρουσίαση ενός πρωτοπόρου για τα ελληνικά δεδομένα ηλεκτρονικού θεραπευτικού παιχνιδιού γνωσιακής-συμπεριφοριστικής κατεύθυνσης «Το κυνήγι του θησαυρού» ("Treasure Hunt"), το οποίο δημιουργήθηκε στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης ("Department of Child and Adolescent Psychiatry") και μεταφράστηκε και προσαρμόστηκε στα ελληνικά από το Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς. Το παιχνίδι έχει ήδη προσαρμοστεί και χρησιμοποιείται, εκτός από τη Γερμανική πρωτότυπη έκδοση, στα Αγγλικά και τα Ολλανδικά. Απευθύνεται σε έμπειρους ψυχοθεραπευτές που δουλεύουν με παιδιά και εφήβους.

Το Εργαστήριο θα αποτελείται από δύο μέρη: στο πρώτο μέρος θα γίνει παρουσίαση των ερευνητικών δεδομένων που υπάρχουν στη βιβλιογραφία σχετικά με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια και τη χρήση τους στη ψυχοθεραπεία. Συγκεκριμένα, θα συζητηθούν τα οφέλη των ηλεκτρονικών παιχνιδιών στη Γνωσιακή- συμπεριφοριστική ψυχοθεραπεία, καθώς και στη θεραπεία συγκεκριμένων ψυχικών και αναπτυξιακών διαταραχών παιδιών και εφήβων. Στη συνέχεια, θα αναφερθούν κριτικές και πιθανές αρνητικές επιδράσεις κατά τη χρήση των ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Στο δεύτερο μέρος θα παρουσιαστούν αναλυτικά η δομή του παιχνιδιού, ο τρόπος ένταξής του στη θεραπεία με τα παιδιά, αλλά και οι τρόποι αποτελεσματικότερης χρήσης. Παράλληλα θα γίνουν βιωματικές ασκήσεις με στόχο την εξοικείωση των συμμετεχόντων με το παιχνίδι. Τέλος, θα υπάρξει χρόνος για συζήτηση των προβληματισμών σχετικά με την εφαρμογή του παιχνιδιού στη θεραπεία των παιδιών.

Υπεύθυνες εκπαίδευσης

Α. Καλαντζή-Αζίζι, Ομ. Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας ΕΚΠΑ, Επιστ. Υπεύθυνη Ινστιτούτου Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς (ΙΕΘΣ), kalantzi@psych.uoa.gr

Α. Σοφianoπούλου, Ψυχολόγος, MSc Κλινικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ, Δρ. Κλινικής Ψυχολογίας ΕΚΠΑ, ansofian@psych.uoa.gr

Εκπαιδευτικά εργαστήρια (workshops) στις Γνωστικές-Συμπεριφορικές Θεραπείες

Τα εκπαιδευτικά εργαστήρια (workshops) που πραγματοποιούνται στο Παράρτημα Μακεδονίας της ΕΕΕΣ αναφέρονται σε εξειδικευμένα θέματα της Γνωστικής Συμπεριφορικής Θεραπείας, διαρκούν 8 εκπαιδευτικές ώρες και απευθύνονται σε επαγγελματίες ψυχικής υγείας και φοιτητές. Για την περίοδο 2013-14 τα εργαστήρια που θα πραγματοποιηθούν έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Παραρτήματος (www.eeespm.gr).

Για την περίοδο **Απριλίου-Ιουνίου 2014** έχουν προγραμματιστεί τα παρακάτω εργαστήρια:

■ «Δουλεύοντας με πελάτες που πενθούν: συνηθισμένες δυσκολίες και η αντιμετώπισή τους- βιωματικό σεμινάριο»

Χριστίνα Χιονίδου, Ψυχολόγος- Ψυχοθεραπεύτρια, Δρ Παν/μίου Αθηνών, **11 Μαΐου 2014**

Στόχος του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι να δώσει στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να επεξεργαστούν συνηθισμένες δυσκολίες αλλά και τεχνικές στην αντιμετώπιση του απλού θρήνου, καθώς και περιπτώσεων περιπλεγμένου θρήνου.

Ιδιαίτερα θα θιγούν ζητήματα που αφορούν το θεραπευτή, με τις δικές του εμπειρίες απώλειας και την επίδρασή τους στη θεραπευτική διαδικασία. Για το λόγο αυτό οι βιωματικές προσεγγίσεις αποτελούν κεντρικό κορμό αυτού του εργαστηρίου, και η συμμετοχή σε αυτές όσων το παρακολουθήσουν κρίνεται απαραίτητη. Ο αριθμός συμμετεχόντων είναι περιορισμένος και θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Φιλοξενούμενο εργαστήριο που διεξάγεται εκτός σειράς, στο χώρο του Παραρτήματος

■ «Σεμινάριο Αυτογνωσίας Χορεύοντας Τάνγκο Tango Therapy»

Μαρίνα Ελευθερίου Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπεύτρια, Κωνσταντίνα Καραγκιόζη, Ψυχολόγος, Σταμάτης Καθαρόπουλος, Καθηγητής Φυσικής Αγωγής και Χοροδιδάσκαλος, **6 Απριλίου 2014**

Όταν το σώμα κινείται η έκφραση και η σκέψη ελευθερώνονται.

Ακολουθώντας τους ρυθμούς του αργεντινικού tango, το βιωματικό σεμινάριο αυτογνωσίας καλεί τους συμμετέχοντες να ακούσουν το σώμα τους, να γνωρίσουν τις ανάγκες τους, να σχετιστούν, να επικοινωνήσουν και να εκφραστούν.

Δεν απαιτείται προηγούμενη γνώση αργεντινικού τάνγκο.

Φιλοξενούμενο εργαστήριο που διεξάγονται εκτός σειράς, στο χώρο του Παραρτήματος

■ «Μία πρώτη ματιά: Βασικές αρχές της ψυχαναλυτικής θεωρίας - Προβλητικές δοκιμασίες Προσωπικότητας. THEMATIC APPRECEPTION TEST (TAT) & RORSCHACH»

Χριστίνα Χιονίδου, Ψυχολόγος- Ψυχοθεραπεύτρια, Δρ Παν/μίου Αθηνών,

Βαγγέλης Παπαδάκης, Ψυχολόγος, Ψυχοθεραπευτής, MSc Κλινική Ψυχολογία, **1 Ιουνίου 2014**

«Το Κυνήγι του Θησαυρού»

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ/
ΕΦΗΒΩΝ

Σάββατο 10 Μαΐου 2014, 16:00-21:00

Ελληνική Εταιρεία Έρευνας της Συμπεριφοράς
Παράρτημα Μακεδονίας
Ερμού 48, 6^{ος} όροφος, Θεσσαλονίκη

Επικοινωνία: 2310-274610, www.eeespm.gr

Δηλώσεις συμμετοχής έως 2 Μαΐου 2013

Κόστος Συμμετοχής:

Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας: 55 ευρώ
Σπουδαστές Ε.Ε.Ε.Σ.Π.Μ.: 35 ευρώ

**Νέος Κύκλος Εξειδίκευσης
στις Διατροφικές Διαταραχές
από το Παράρτημα της Ελληνικής Εταιρείας
Έρευνας Συμπεριφοράς**

**Πληροφορίες: Ερμού 48
Τηλέφωνο 2310 274 610 eeesm@otenet.gr**

**Τα σεμινάρια απευθύνονται σε όσους έχουν
γνώση της Γνωστικής Συμπεριφορικής
Θεραπείας και θέλουν να εξειδικευθούν στην
αντιμετώπιση των Διατροφικών Διαταραχών**

Υπεύθυνη σεμιναρίων **Χάιντς, Ελ., Δρ.Ψυχολογίας**
Γνωστική Συμπεριφορική Θεραπεία, Μέλος ΕΑΒCT

**Ελληνική Εταιρεία Έρευνας της Συμπεριφοράς-
Παράρτημα Μακεδονίας**

**Ερμού 48, 6^{ος} όρ.,
Τηλ.: 2310 274 610**

www.eeespm.gr, e-mail: eeesm@otenet.gr